

L'hombre i 40 år

De tidlige år : 1970 – 1977

I min familie var man allerede fra barnsben lidt tvangsindlagt til l'hombre spillet, for når der var de årlige begivenheder som Julefrokost / Påskefrokost og fødselsdage mv så blev maden spist i et rimelig højt tempo og derefter blev bordet ryddet så der kunne spilles l'hombre. Derefter var selskabet stærkt kønsopdelt – mændene ved kortbordet og damerne i et andet rum med strikkesøj og børn.

Som knægt i det selskab var man på et tidspunkt der omkring 10-års alderen lidt fanget mellem de to verdener. Dette endte dog med at kortbordet var det mest spændende sted at være, og hvis man ellers kunne være rolig så fik man lov til hjælpe med at "passe kassen" – dvs. hjælpe til med at tage imod og dele de jetons ud som der blev spillet om. 1 jeton var 25 øre når kasserne skulle gøre op ved spillets afslutning og på en rigtig dårlig dag kunne det dreje sig om hele 25 kr. eller deromkring. Lidt spændende var det, men jeg fattede på det tidspunkt ikke noget om hvad spillet l'hombre gik ud på ud over at de to sorte esser var der noget specielt ved. Sådan gik der nogle år uden at der skete nogen udvikling i forholdet til l'hombre spillet.

Pokerfjæs

Selvom man kun var bisidder ved kassen kunne man komme til at få indflydelse på spillet. På et tidspunkt under en familiefest passede jeg min fars kasse og min farfar havde spillet. Jeg var vel begyndt at interessere mig lidt mere for spillet, for jeg ville lige se hvilke kort der "gik ud" efter modspillerne havde købt. Det ene kort var ruder es, og så spurgte jeg far hvad der var trumf. Far sagde ruder og så må jeg havde set lidt mærkelig ud – for min farfar tænkte længe over sit spil inden han gik i gang. Men han smed ikke kortene og nåede lige at vinde spillet selvom det ikke var ret stort. Efter spillet sagde farfar "jeg kunne se på knægten at der gik noget stort ud" – og derfor havde han prøvet spillet selvom det egentlig var for dårligt. Jeg fik en mindre reprimande af de øvrige spillere og lærte så at man skal holde gode miner til slet spil. Det var lidt flovt men de bar over med mig, da jeg jo bare var en knægt.

1978

Året 1978 blev et skelsættende år i mit forhold til l'hombre. Min storebror og 2 af hans skolekammerater og undertegnede brugte en meget regnfuld sommerferie til stort set at spille l'hombre hele sommerferien. Jeg var 14 år på det tidspunkt og de andre 1 eller 2 år ældre. Vi fik en lille smule instruktion af min far i hvordan kortene gjaldt i trumfspillene og i nolospillene og så var det ellers bare "ud over stepperne". Vi fik måske ikke den helt store fornemmelse af hvordan modspillene skulle spilles, men oparbejdede alligevel en vis form for rutine, især i at føre eget sit spil til gevinst, og hvad der skulle til for at kunne melde et spil og efterfølgende vinde meldingen.

Senere på året følte vi os rustede til at melde os ind i Gislev L'hombreklub og derefter tilmelde holdet til Fynsturneringen i l'hombre i 2. division (den laveste). De flinke medlemmer af Gislev L'hombreklub lærte os at spille turnerings - l'hombre. Det var lidt anderledes end det "frie spil", som vi var vant til hvor man blot samlede kortene sammen og gav et nyt spil. I turneringsformen bliver kortene sorteret tilbage efter spillets afslutning og man kan så analysere hvad der gik godt / hvad man lavede forkert.

Vores første år i Fynsturneringen gik ikke ret godt; vi fik store klø mange gange men vi fik faktisk også raget et par points til os ved at vinde en gang eller 2. Det gav lidt blod på tanden til videre deltagelse året efter. Jeg tror faktisk også de øvrige deltagere i Fynsturneringens 2. division det år fik sig "en på opleveren", da der kom 4 knægte / teenagere og spillede med dem. Knægtene bestilte 2 X røde pølser med brød i stedet for kaffe og kage som alle de øvrige deltagere fik i pausen mellem de 2 kampe, men når det kom til l'hombren havde vi alle en fælles passion. Året efter gik det meget bedre i Fynsturneringen og vi meldte også holdet til Danmarksturneringen. Her gik det over al forventning og vores unge hold nåede finalen (de 8

bedste hold) i marts 1980. Vi blev nr. 4 eller 5 men vi var meget stolte af resultatet, især fordi et andet hold fra Gislev L'hombrekklub sluttede lige efter os.

Snestorm og l'hombre

Mine forældre rejste på ferie i Kenya omkring Nytåret 1978/79, og efter længere tids overvejelser fik os 3 knægte + Kent som boede hos på det tidspunkt lov til at være "alene hjemme" i en ca. 3 ugers tid. Vi var mellem 13 og 16 år. Helt alene hjemme var vi dog ikke for der var lavet aftale med en nabokone om at komme jævnligt og lave lidt mad (og måske gøre lidt rent) og medhjælperen på gården, Torben, kom og passede dyrene og holdt øje med at vi ikke havde brændt gården ned. Vi havde kroende dage hvor det største problem var hvem der skulle lave pommes frites til Tipsfodbolden om lørdagen.

Mellem Jul og Nytår blev det en forrygende flerdages snestorm, men det var jo lige meget vi skulle jo ikke noget. Vores onkel (Finn Hviid) i den nærliggende by Gislev var dog ikke helt tryk ved situationen (telefonen var død) så han gik i snestormen (4-5km) ud for at se til os. Vi sad i stuen med ild i pejsen og spillede l'hombre da han kom og var helt gennemkold af gåturen i snestormen. Vi inviterede ham naturlig indenfor, og så kunne han da lige spille lidt med i l'hombren medens han fik varmen. Og i løbet af ca. 2-3 timer havde vi blanket ham helt af (ca. 30 kr.) og så kunne han med ro i sjælen gå ud i snestormen hjem til Gislev og meddele moster Else at "drene ude på gården har det godt, de mangler måske lidt ketchup men nu har de råd til at købe det!" Samme Finn Hviid's måde at spille l'hombre var lidt anderledes end vores – sådan lidt mere intuitiv. Han talte aldrig trumferne, fordi så havde han i al fald ikke talt forkert!

Mellempriode

Efter vores gode start gik der så "uddannelse" i systemet. Jeg blev uddannet som landmand og de øvrige gik i gymnasiet og skulle også "videre" – læse til noget andet end man kunne klare på Midtbyn. Vi deltog også de følgende par år i Fynsturneringen men derefter løb det hele lidt ud i sandet da det blev lidt for svært at samle holdet til turneringsaftenerne. Så i denne periode blev l'hombrespillet faktisk kun holdt ved lige ved de årlige familiefester.

Lidt senere – midt i 80'erne fik jeg lov til at være med på min onkels hold i Danmarksturneringen. Vi nåede finalen uden dog at vinde. Senere endnu – i 1990'erne fik jeg lov til at komme med på min fars hold – holdkaptajn Johannes Larsen – da de manglede en mand. Jeg spillede sammen med Jørgen Christensen, en anden af min fars gamle venner. De gik helt fint, Jørgen og jeg spillede godt sammen og jeg havde en god l'hombre-periode selv om det jo var min fars generation jeg spillede med. Nogle år senere kom holdet atter til at mangle en mand ved naturlig afgang, og her spurgte vi så min gamle skolekammerat og l'hombreven fra de tidlige år Kent Hansen om han havde lyst til at genoptage l'hombre spillet. Det havde han heldigvis og nu havde vi et rigtig godt hold i 2 generationer. Kent og jeg spillede øst og vest – og Johannes Larsen var stadig holdkaptajnen i nord og havde Jørgen Christensen som makker i syd. Dette var også nogle gode og lærerige år, Johannes havde en meget analytisk tilgang til spillet og var en meget dygtig l'hombrespiller. Kent og jeg fulgte med så godt vi kunne, og samtidig deltog vi også et par gange på min onkels (Helge Faaborg) hold i Danmarksturneringen. Vi nåede også til finalen denne gang dog stadig uden at vinde. Denne periode sluttede med at vores hold i 2 generationer vandt Fynsmesterskabet i 2005. Året efter ville Johannes og Jørgen ikke mere – de var blevet for gamle mente de.

Begravelse og l'hombre

I 1984 eller 1985 fik min far og jeg en lidt usædvanlig l'hombre oplevelse. En af min farfars gamle bekendte "Jens Sognefoged" som også var en ivrig l'hombrespiller, havde problemer med at komme til klubaftenerne i Gislev l'hombrekklub, da det kneb med at finde nogen at køre med. Min far mente vi skulle hente Jens og køre ham hjem igen for at give ham en god aften med l'hombre. Så vi hentede Jens Sognefoged i Espe og kørte ham til Gislev hvor han havde en fin aften i l'hombrekklubben og der lidt efter kl. 23 kørte vi ham så

hjem igen. Jens' sidste ord var : "tak for en rigtig god aften." Så ville skæbnen, at Jens Sognefoged døde den nat, og far blev næste dag ringet op af familien som meget gerne så at vi kom til begravelsen da vi var de sidste som havde haft kontakt med Jens. Så vi kørte til begravelse i Espe og da præsten havde gjort og sagt det fornødne blev alle inviteret i forsamlingshuset til "gravøl", som viste sig at være en rigtig middag med suppe og peberrodskød samt en del rødvin. Et familiemedlem sagde i en tale at Jens Sognefoged en af de sidste dage i sit liv havde sagt "at han havde haft et rigtig godt liv, og skulle det slutte nu var der ingen der skulle være kede af det på hans vegne." Derfor var gravøllet blevet opgraderet til en mindre fest, og det var obligatorisk at der skulle spilles l'hombre efter maden for det ville Jens Sognefoged have sat pris på. Så det gjorde vi – altså spillede l'hombre i nogle timer efter begravelsen for at mindes Jens. Det er til dato den bedste begravelse jeg har deltaget i.

Genforening

Efter Johannes og Jørgens melding om at stoppe valgte Kent og jeg at spørge min storebror Hans Otto, som nu boede i Jylland, om ham kunne tænke sig at være med på holdet igen på trods af afstanden rent geografisk. Og jo det kunne han da – og som 4. mand fik vi heldigvis en anden ven (Martin Riber) fra min storebrors og Kents gymnasietid med på holdet. Så nu havde vi næsten vores gamle hold igen og selvom der ikke blev spillet meget mere l'hombre end turneringsspillene så gik det alligevel. Det må være noget med "hvad man i ungdommen nemmer" for selv om Hans Otto og Martin var godt rustne rent l'hombremæssigt så gik det hurtigt med at finde spillet igen. Og glæden ved spillet var til stede med det samme kunne jeg mærke på både Hans Otto og Martin.

Vi kunne sådan lige holde os oppe i fynsturneringens 1. division men det gik også langsomt fremad. I år 2011 lykkedes det så for vores hold at vinde Fynsmesterskabet. Desværre blev Martin nødt til at rejse til København et par år senere og så skulle vi atter finde en mand til vores hold. Heldigvis havde min lillebror Mogens, selvom han ikke helt var med i 1978-perioden, holdt spillet lidt ved ligeovre i Jylland hvor han bor – og så var vi 3 brødre på holdet sammen med vores gamle ven Kent. Dette hold fungerer også rigtig godt og har genvundet Fynsmesterskabet i både 2014 og 2016.

Faneflugt

Min familie flyttede til Ringe i år 2006 og samtidig holdt min tilknytning til Gislev L'hombreklub op. Det var lidt vemodigt da det jo var der det hele startede. Men det startede også der fordi min far og onkel huserede der i Gislev L'hombreklub. L'hombreklubben i Gislev havde gennem årene haft en trofast lille medlemsskare især af l'hombrespillere som ikke brød sig så meget om turnerings-l'hombren, men holdt mere af det frie spil. Og jeg har nok udviklet mig lidt i retning af Johannes Larsen's analytiske tilgang til spillet, og holder af den grund mest af turneringsl'hombren. Jeg spiller tit et spændende spil fra en turneringsrunde adskillige gange for at finde frem til om det skal spilles på en bestemt måde / er meldbart som solo eller lignende. Derefter var jeg lidt klubløs et stykke tid. Jeg var dog så heldig at Kurt Sørensen fra Kværndrup, som er medlem i Ringe – og Omegns L'hombreklub, ringede og sagde at jeg skulle komme ned i deres klub og "hjælpe lidt til – afløse når der var fravær mv" – så det gjorde jeg. Jeg fik lov at spille med på Bent Jensens hold og efter et nogle år spiller jeg nu med på Kurt Sørensens hold i klubturneringen hver tirsdag. Og på den måde skiftede vores turneringshold også klub fra Gislev til Ringe, ikke at det betyder det helt store når 3 ud af 4 spillere stort set aldrig viser i klubben til de almindelige klubaftener. Her i sæsonen 2015 – 16 har jeg fået ny makker, Knud Søndergaard er min nye spillemakker i klubturneringen, en dygtig spiller og da han har samme fornavn som min far havde, så er det ligesom at ringen er blevet sluttet.

L'hombrens fascination

Det er sjovt som l'hombrespillet, med alle dets facetter indbygget i spillet, kan samle selv meget forskellige personligheder. L'hombre spillet som "fest-l'hombre" kan være meget underholdende. Her kan selv de

mest usandsynlige meldinger nogle gange vinde – nogle gange på grund af indtagelse af andet end vand og andre gange simpelthen på grund af tempoet i spillet som kan blive ret højt. Denne form tiltaler nogle spillere så meget så de ikke finder turneringsformen spændende.

L'hombre spillet som turneringsspil kan udfordre selv de bedste hjerner på kombinatorik og sandsynlighedsberegning helt på højde med bridge spillet som turneringsspil. Denne måde at spille l'hombre på tiltaler så andre spillere så meget at de ikke finder "fest-l'hombren" så tiltrækkende. Uanset hvilken form for l'hombre man foretrækker så har mange af de kortspillere som har fået l'hombren ind under huden lige som undertegnede måtte overgive sig – man kan ikke rigtig slippe det igen. Foreløbig har jeg så haft ca. 40 år med rigtig mange gode stunder. Og jeg håber på at få mange gode oplevelser endnu sammen med mine l'hombre-venner både i Ringe L'hombreklub og med turneringsholdet.

Venlig hilsen

Sten Lunde - Ringe